

Številka: 1000-1123/2012/2

Datum: 12.12.2012

Zadeva: določanje zahtevane izobrazbe v aktu o sistemizaciji delovnih mest

Uvodoma pojasnjujemo, da je akt o sistemizaciji delovnih mest akt delodajalca, ki v okviru notranje organizacije glede na vrsto in obseg ter zahtevnost nalog določa delovna mesta, ki so potrebna za izvajanje nalog. Predstojnik delodajalca, torej oseba, ki izvršuje pravice in obveznosti delodajalca, sprejme ta akt upoštevaje predpise, ki urejajo pravila glede notranje organizacije in sistemizacije delovnih mest.

V zvezi z določanjem pogojev za zasedbo delovnih mest, posebej glede zahtevane izobrazbe za delovna mesta, je treba upoštevati naslednje določbe ZJU:

- prvi odstavek 21. člena, ki določa, da mora imeti vsak državni organ, uprava lokalne skupnosti in oseba javnega prava akt o sistemizaciji delovnih mest (v nadaljnjem besedilu: sistemizacija), v katerem so v skladu z notranjo organizacijo določena delovna mesta, potrebna za izvajanje nalog. Pri vsakem delovnem mestu se v sistemizaciji določijo najmanj opis nalog in pogoji za zasedbo delovnega mesta,
- prvi odstavek 41. člena določa, da skupna izhodišča za sistemizacijo v organih državne uprave in upravah lokalnih skupnosti določi vlada z uredbo – to je Uredba o notranji organizaciji, sistemizaciji, delovnih mestih in nazivih v organih javne uprave in v pravosodnih organih, priloga I, priloga I.a, priloga II, priloga II.a, priloga III, priloga IV (Uradni list RS, št. 58/03, 81/03, 109/03, 22/04, 43/04, (58/04 - popr.), 138/04, 35/05, 60/05, 72/05, 112/05, 49/06, 140/06, 9/07, 33/08, 66/08, 88/08, 8/09, 63/09, 73/09, 11/10, 42/10, 82/10, 17/11, 14/12, 17/12, 23/12), ki vsebuje priloge s tipičnimi uradniškimi in strokovno tehničnimi delovnimi mesti,
- 78. in 79. člen, ki urejata razvrščanje delovnih mest in določata pogoje, ki se določijo kot pogoji za opravljanje dela na uradniških in strokovno tehničnih delovnih mestih, pri čemer je treba upoštevati določbo ZJU, da so uradniška delovna mesta za organe državne uprave, za pravosodne organe in uprave lokalnih skupnosti razvrščena z uredbo, drugi državni organi pa jih razvrstijo s splošnim aktom, strokovno tehnična delovna mesta pa so za vse organe razvrščena z uredbo.
- 87. člen, ki določa predpisano izobrazbo za imenovanje v uradniške nazive, pri čemer za vse nazive, razen za nazive prvega kariernega razreda in za izjeme, določene v drugem zakonu, določa predpisano izobrazbo s priponko »najmanj«.

Upoštevaje navedene pravne podlage ter upoštevaje področne predpise (zakone in podzakonske akte) predstojnik pripravi akt o sistemizaciji delovnih mest, v katerem glede na vsebino, zahtevnost in obseg nalog s svojega delovnega področja določi konkretna delovna

mesta in pogoje za zasedbo teh delovnih mest. Glede zahtevane izobrazbe pa mora upoštevati zahtevnost in vrsto nalog ter tudi obstoj zahtevane izobrazbe, če je potrebno konkretno določiti tako izobrazbo glede na raven in smer – na primer: univerzitetni diplomirani pravnik (preden je bila ustanovljena EPF v NG), zdravnik, veterinar.

Glede na vsebino dela in naloge delovnega mesta se torej v aktu o sistemizaciji delovnih mest določi konkretna izobrazba. Konkreten primer, kjer je treba določiti konkretno izobrazbo, so tudi delovna mesta, na katerih se izvajajo naloge vodenja in odločanja v upravnih postopkih. Pri določanju zahtevane izobrazbe je glede na zahtevnost upravnega postopka treba določiti tudi konkretno stopnjo izobrazbe. Enako velja za področne zakone, ki določajo zahtevano izobrazbo na primer za izvajanje inšpekcijskih postopkov ali za prekrškovni postopek.

Po mnenju MPJU je določitev konkretne stopnje izobrazbe v aktu o sistemizaciji delovnih mest skladna tako z ZJU in uredbo, kot tudi s pravili stroke na tem področju. Delodajalec ima namreč pravico, da določi pogoje za zasedbo delovnih mest glede na vsebino in zahtevnost dela, pri tem pa mora upoštevati vse veljavne predpise.

Enakopravna dostopnost delovnih mest je omogočena z javno objavo prostega delovnega mesta. Tudi ustavna pravica svobode dela namreč določa, da je vsakomur pod enakimi pogoji dostopno vsako delovno mesto. V skladu z ZJU je načelo enakopravne dostopnosti in prepovedi diskriminacije realizirano z obveznostjo javnega natečaja za uradniška delovna mesta ter z javno objavo prostega delovnega mesta za strokovno tehnična delovna mesta, pri čemer tudi za državne organe veljajo določbe ZDR, ki določajo izjeme od javne objave.

S spoštovanjem,

Mojca Ramšak Pešec
generalna direktorica

Poslano:

- naslov